www.wikifeqh.ir
ویکی فقه
دانشنامه حوزوی
این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

سلاح

ابزار جنگی را سلاح گویند. سلاح شامل ابزار حفظ مانند کلاه خود و سپر و غیره و نیز ابزار تهاجم مانند تفنگ و شمشیر و غیره می‌شود. از آن در بابهای صلات، حج، جهاد، تجارت، سبق و رمایه، صید و ذباحه، ارث و حدود سخن گفته‌اند.

فهرست مندرجات

۱ - تعریف سلاح
۲ - سلاح در باب صلات
۲.۱ - آشکار کردن سلاح در مسجد
۲.۲ - آویختن سلاح در مسجد
۲.۳ - همراه بردن سلاح در نماز عید
۲.۴ - همراه داشتن سلاح در نماز خوف
۳ - سلاح در باب حج
۳.۱ - همراه داشتن سلاح در سفر
۳.۲ - ورود به حرم با سلاح
۴ - سلاح در باب جهاد
۴.۱ - خرید ابزار سپاه از بیت المال
۴.۲ - سلاح دشمن بعد از کشته شدن
۴.۳ - شرط عدم دسترسی به سلاح بر ذمیان
۵ - سلاح در باب تجارت
۶ - سلاح در باب سبق و رمایه
۷ - سلاح در بابت صید و ذباحه
۸ - سلاح در باب ارث
۹ - سلاح در باب حدود
۱۰ - پانویس
۱۱ - منبع

تعریف سلاح

سلاح به ابزاری اطلاق می‌شود که برای نبرد با دشمن ساخته شده است؛ خواه برای حفظ بدن در برابر یورش دشمن باشد، مانند کلاه خود، سپر و زره، یا برای تهاجم و ضربه زدن به دشمن، مانند تفنگ، شمشیر و نیزه.

سلاح در باب صلات

بنابر قول مشهور، نماز گزاردن در جایی که سلاح آشکار پیش روی نماز گزار قرار دارد، مکروه است. برخی قائل به حرمت شده‌اند. [۱] [۲]

← آشکار کردن سلاح در مسجد

به تصریح برخی، آشکار کردن سلاح در مسجد مکروه است؛ [۳] [۴]

← آویختن سلاح در مسجد

چنان که آویختن سلاح در مسجد اکبر مکروه می‌باشد. در غیر مسجد اکبر، آویختن در غیر جهت قبله کراهت ندارد. [۵] [۶] [۷]
البته در اینکه مراد از مسجد اکبر، مسجد الحرام است یا مسجد جامع شهر اختلاف است. [۸] [۹]

← همراه بردن سلاح در نماز عید

همراه بردن سلاح هنگام بیرون رفتن برای نماز عید در فرض نداشتن عذر- همچون بیم از دشمن- کراهت دارد. [۱۰]

← همراه داشتن سلاح در نماز خوف

همراه داشتن سلاح هنگام اقامه نماز خوف برای هر دو گروه نماز گزاران و نگهبانهای آنان، واجب است. از برخی قدما استحباب آن برای نماز گزاران نقل شده است. [۱۱] [۱۲]

سلاح در باب حج

بنابر قول مشهور، حمل سلاح برای محرم جز در حال ضرورت جایز نیست. برخی، آن را مکروه دانسته‌اند. [۱۳]

← همراه داشتن سلاح در سفر

همراه داشتن سلاح در سفر مستحب است؛ [۱۴]

← ورود به حرم با سلاح
لیکن ورود به حرم با سلاح مکروه است، مگر آنکه روی آن پوشیده باشد. [۱۵]

سلاح در باب جهاد

به تصریح قرآن کریم، [۱۶]
مسلمانان باید همیشه برای جهاد و دفاع آمادگی داشته باشند و نیرو و ابزار جنگ را از پیش فراهم کنند. [۱۷]

← خرید ابزار سپاه از بیت المال
از مصارف بیت المال خرید ابزار مورد نیاز سپاه اسلام است. [۱۸]

← سلاح دشمن بعد از کشته شدن
در جنگ با دشمنان اسلام، سلاح کشته آنان جزء سلب به شمار می‌رود و با شرایطی از آنِ قاتل او است نه جزء غنایم جنگی. [۱۹]

← شرط عدم دسترسی به سلاح بر ذمیان
سزاوار است حاکم اسلامی اموری را بر ذمّیان شرط کند که ممنوعیت شمشیر به خود آویختن و تهیه و همراه داشتن سلاح از آن جمله است. [۲۰]

سلاح در باب تجارت

فروش سلاح به دشمنان دین که در حال جنگ با مسلمانان اند یا به انگیزه تجهیز و تقویت آنان علیه مسلمانان، هرچند در حال جنگ نباشند، حرام و معامله باطل است. برخی، فروش آن را در هر وضعیت حرام دانسته‌اند. [۲۱]

سلاح در باب سبق و رمایه

مسابقه تیر اندازی با تیر و کمان و نیز بنابر قول برخی معاصران با اسلحه جدید جنگی با شرط بندی جایز است. [۲۲] [۲۳]

سلاح در بابت صید و ذباحه

کشتن شکار با سلاح سرد و گرم با شرایطی موجب حلال شدن آن خواهد شد.

سلاح در باب ارث

سلاح شمشیر جزو حبوه است و به پسر بزرگ میت به ارث می‌رسد. دیگر سلاحها، همچون تفنگ و خنجر جزو حبوه به شمار نمی‌رود. [۲۴]
برخی، در این نوع سلاحها احتیاط را در مصالحه با دیگر وارثان دانسته‌اند. [۲۵]

سلاح در باب حدود

کسی که به قصد ترساندن مردم سلاح بر کشد و یا اقدام به حمل آن کند محارب به شمار رفته، حدّ محاربه بر وی جاری می‌گردد. [۲۶]

پانویس

۱. ↑ الخلاف، ج۱، ص۵۰۶.
۲. ↑ مختلف الشیعة، ج۲، ص۱۰۹.
۳. ↑ ذکری الشیعة، ج۳، ص۱۳۵.
۴. ↑ الحدائق الناضرة، ج۷، ص۲۸۶.
۵. ↑ البیان، ص۱۳۶.
۶. ↑ ذکری الشیعة ج۳، ص۱۲۴.
۷. ↑ کشف الغطاء ج۳، ص۸۴.
۸. ↑ الحدائق الناضرة، ج۷، ص۲۹۹.
۹. ↑ بحار الأنوار، ج۸۳، ص۳۶۴.
۱۰. ↑ جواهرالکلام، ج۱۱، ص۳۹۰.
۱۱. ↑ الحدائق الناضرة، ج۱۱، ص۲۸۲-۲۸۳.
۱۲. ↑ جواهر الکلام، ج۱۴، ص۱۷۴-۱۷۵.
۱۳. ↑ جواهر الکلام، ج۱۸، ص۴۲۲.
۱۴. ↑ وسائل الشیعة، ج۱۱، ص۴۲۵.
۱۵. ↑ مستند الشیعة، ج۱۳، ص۳۲۶.
۱۶. ↑ انفال/سوره۸، آیه۶۰.
۱۷. ↑ فقه القرآن، ج۱، ص۳۳۳.
۱۸. ↑ المبسوط، ج۲، ص۷۵.
۱۹. ↑ جواهرالکلام، ج۲۱، ص۱۹۰.
۲۰. ↑ قواعد الأحکام، ج۱، ص۴۸۳.
۲۱. ↑ جواهر الکلام، ج۲۲، ص۲۸-۳۰.
۲۲. ↑ منهاج الصالحین (خویی)، ج۲، ص۱۱۹.
۲۳. ↑ منهاج الصالحین (سیستانی)، ج۲، ص۱۵۹.
۲۴. ↑ الروضة البهیة، ج۸، ص۱۱۰-۱۱۱.
۲۵. ↑ منهاج الصالحین (خویی)، ج۲، ص۳۶۱.
۲۶. ↑ جواهر الکلام، ج۴۱، ص۵۶۴.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت، ج۴، ص۵۱۲-۵۱۴.

رده‌های این صفحه : فقه | احکام مسجد | نماز عیدین | محرمات احرام | جهاد